

НАСЕЛЕНИЕ НА ОБЛАСТ ШУМЕН КЪМ 7 СЕПТЕМВРИ 2021 ГОДИНА

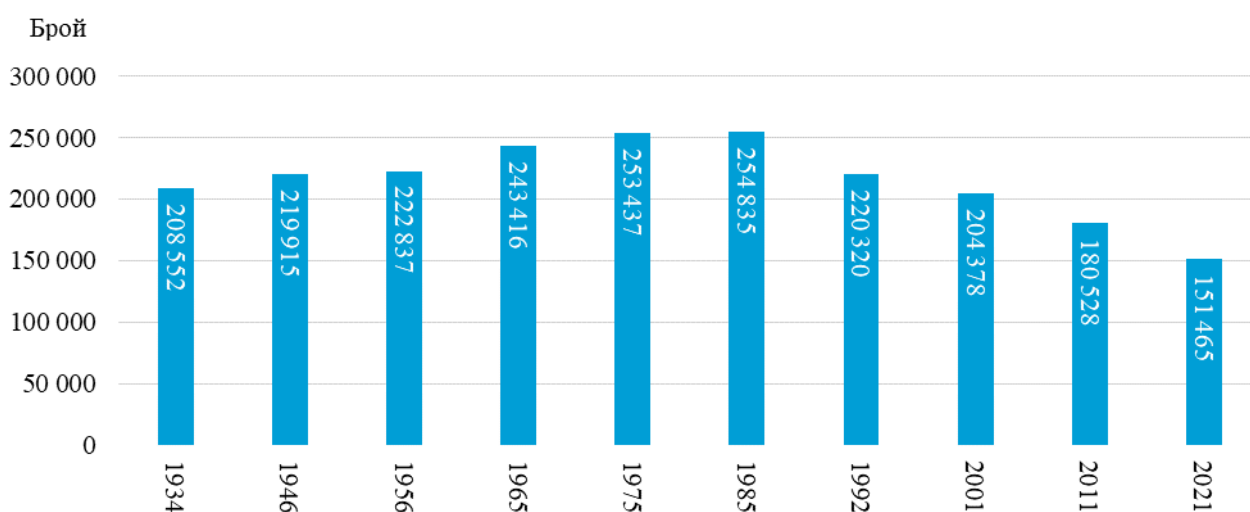
Окончателни данни

От 7 септември до 10 октомври 2021 г. се проведе 18-то преброяване на населението и жилищния фонд в България. Правим преброявания на всеки десет години, за да предоставим детайлна картина на населението и условията, при които живее, и макар това да е снимка към определен момент, тя показва как се изменяме през десетилетията между преброяванията.

Брой и прираст на населението

Населението на област Шумен към 7 септември 2021 г. е 151 465 души. Жените са 77 892 (51.4%), а мъжете - 73 573 (48.6%) от населението на областта, или на 1 000 жени се падат 945 мъже.

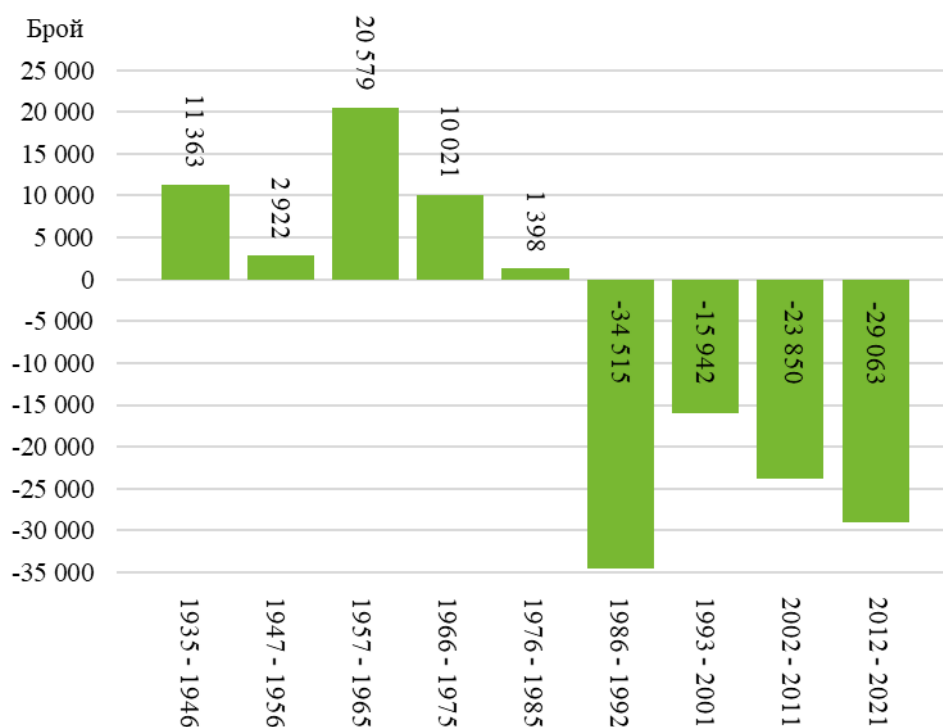
Фиг. 1. Население по години на преброяванията

Населението на страната към 7 септември 2021 г. е 6 519 789. В периода между последните две преброявания населението на страната е намаляло с 844 781 души, или с 11.5%. Резултатите показват, че средногодишният темп на намаление се увеличава от 0.7 на година през периода 2001 - 2011 г. на 1.2 през периода 2011 - 2021 година.

Факторите, които оказват влияние върху броя на населението както в област Шумен, така и на страната, са естественото движение (раждания и умирация) и външната миграция. Намаление на населението се наблюдава при последните четири преброявания, като в процентно отношение е най-голямо при преброяването през 2021 г. - с 29 063 души, или с 16.1% спрямо 2011 година.

Фиг. 2. Прираст на населението между преброяванията

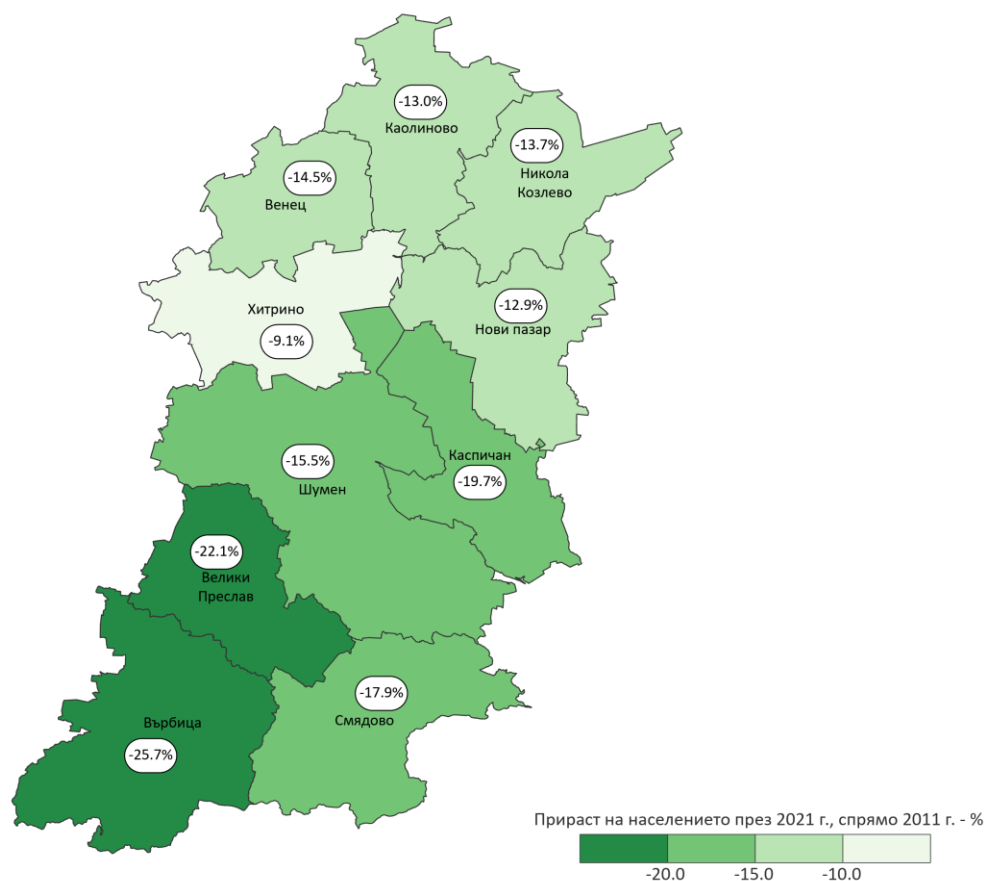
Териториално разпределение на населението

Към 7 септември 2021 г. населените места в областта са 151, от които 8 са градове и 143 - села. В градовете живеят 94 771 души, или 62.6%, а в селата - 56 694 души, или 37.4% от населението на областта.

В периода между двете преброявания населението в градовете е намаляло с 18 433 души, или с 16.3%, а в селата с 10 630 души (15.8%).

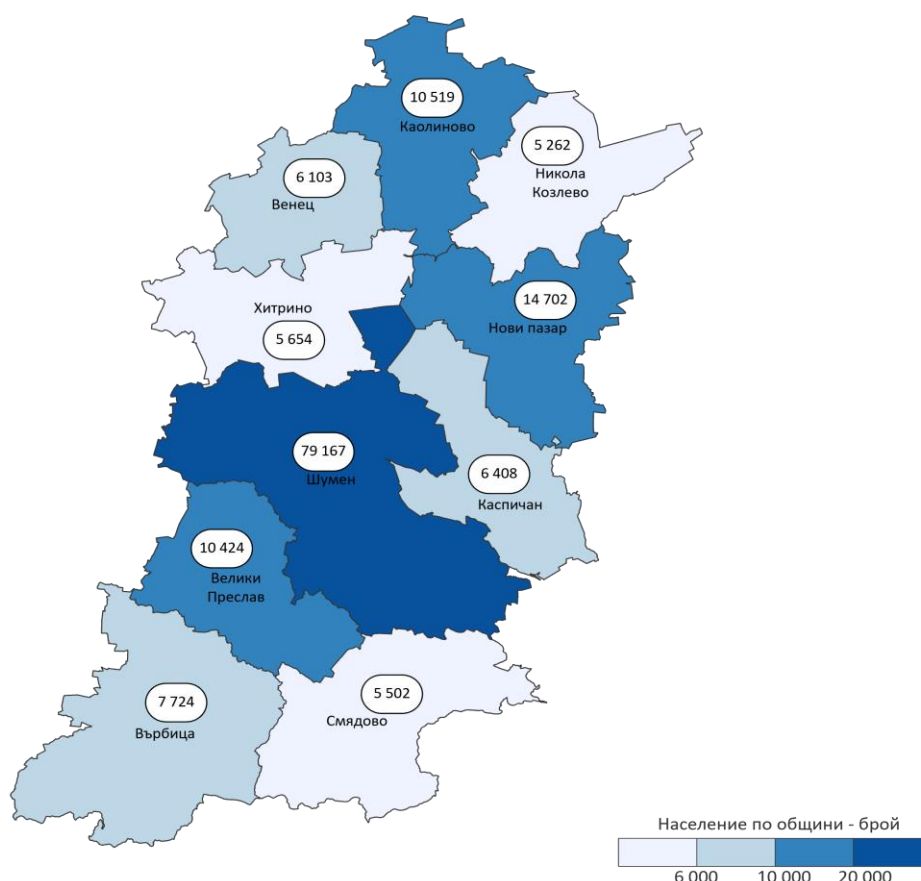
Във всички общини на областта е регистрирано намаление на населението, като най-малко е за община Хитрино (9.1%). Най-голямо намаление на населението е регистрирано в общините Върбица (25.7%), Велики Преслав (22.1%) и Каспичан (19.7%). Населението на община Шумен е намаляло с 15.5%, или с 14 482 души.

Фиг. 3. Прираст на населението през 2021 г., спрямо 2011 г. (в проценти)

Най-малка е община Никола Козлево с население 5 262 души, а най-голяма е община Шумен с население 79 167 души.

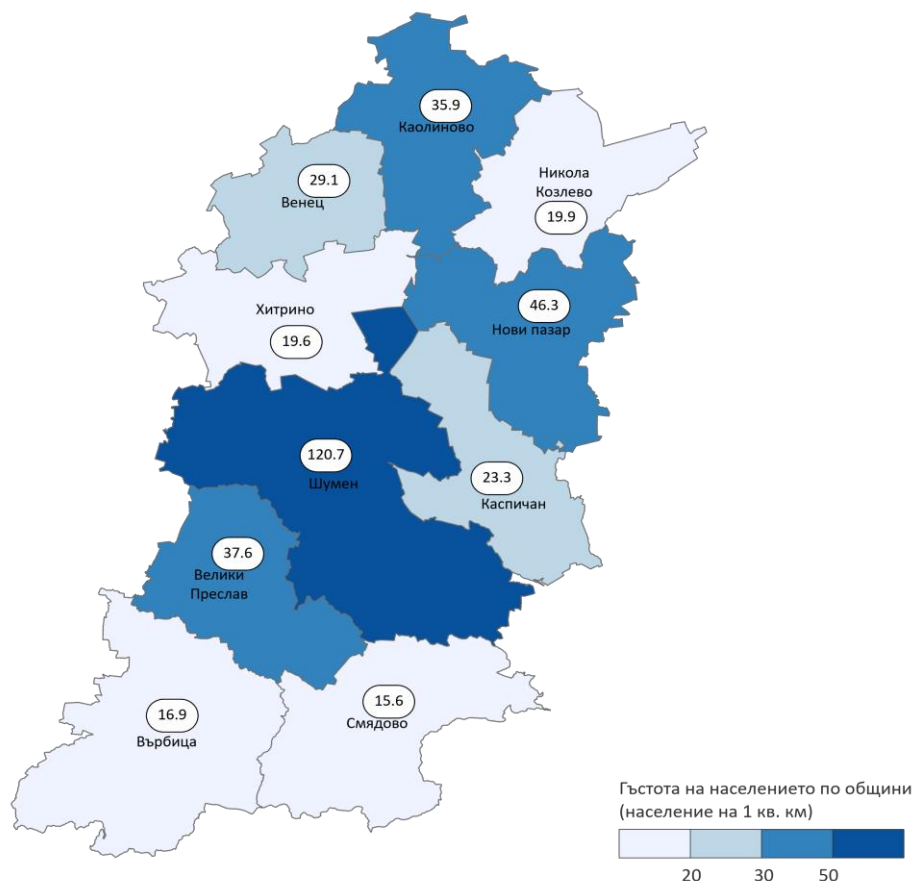
Фиг. 4. Население по общини - брой

Остават големи различията в броя на населението по общини. В 3 общини (Никола Козлево, Смядово и Хитрино) преброеното население е под 6 000 души и в тях живее 10.8% от населението на областта. В най-голямата община (Шумен) е съсредоточено 52.3% от населението на областта.

Гъстотата на населението по общини варира от 15.6 души на кв. км. за община Смядово до 120.7 души на кв. км. в община Шумен.

Фиг. 5. Гъстота на населението по общини (население на 1 кв. км)

Към 7 септември 2021 г. в областта няма напълно обезлюдени населени места. В 18 села живеят до 100 души, а в 7 от тях - до 50 души. Най-малкото населено място е село Беджене (6 души), следвано от селата Омарчево (23 души) и Становец (26 души).

Към 7 септември 2021 г. 44.9% от населението в областта е съсредоточено в гр. Шумен, който по брой на населението - 67 971 души, заема единадесето място в страната след гр. Перник (68 259 души) и преди гр. Хасково (65 829 души).

Сред останалите седем града в област Шумен, единственият с население над 10 хил. души е гр. Нови пазар - 10 383. Най-малък е гр. Плиска - 795 души.

1. Разпределение на населението по общини към 7.09.2021 г. и прираст спрямо 1.02.2011 година

Община	Население към 1.02.2011 (брой)	Население към 7.09.2021 (брой)	Прираст (брой)	Прираст (%)
Общо	180528	151465	-29063	-16.1
Велики Преслав	13382	10424	-2958	-22.1
Венец	7137	6103	-1034	-14.5
Върбица	10391	7724	-2667	-25.7
Каолиново	12093	10519	-1574	-13.0
Каспичан	7976	6408	-1568	-19.7
Никола Козлево	6100	5262	-838	-13.7
Нови пазар	16879	14702	-2177	-12.9
Смядово	6698	5502	-1196	-17.9
Хитрино	6223	5654	-569	-9.1
Шумен	93649	79167	-14482	-15.5

С население над 100 хил. души са шест града в страната (София, Пловдив, Варна, Бургас, Русе и Стара Загора), в които живеят 34.5% от населението на страната, или всеки трети. Най-малкият град е Мелник с население 161, а най-голямото село е Лозен с население 6 471 лица.

Най-голяма по размер остава област София (столица) с население 1 274 290, следвана от областите Пловдив (634 497), Варна (432 198) и Бургас (380 286). В четирите най-големи области живее 41.7% от населението на страната. Най-малка е област Видин с население 75 408, или 1.2% от населението на страната.

През десетгодишния период между двете преброявания е регистрирано намаление на населението на всички области, като най-голямо е в областите Видин (-25.4%), Смолян (-20.9%) и Добрич (-20.8%). Общо за двадесет области намалението е над средното за страната. Най-малка загуба на население има при областите София (столица) (-1.3%) и София (-6.3%).

Възраст

Продължават да се задълбочават негативните тенденции в изменението на възрастовата структура на населението. Налице е продължаващ процес на демографско остаряване, който се изразява в увеличаване на абсолютния брой и относителния дял на населението на възраст 65 и повече навършени години.

Към 7 септември 2021 г. населението в област Шумен на 65 и повече навършени години е 37 248 души, или 24.6% от населението на областта. Спрямо предходното преброяване населението в тази възрастова група **се увеличава** с 5 396, или с 16.9%.

Населението във възрастовата група 15 - 64 навършени години е 94 026 души, или 62.1%. Спрямо 2011 **намалява** с 29 367, или с 23.8%.

Делът на най-младото население намалява от 14.0% през 2011 г. на 13.3% от общото население през 2021 г., но абсолютният брой на населението във възрастовата група 0 - 14 намалява от 25 283 през 2011 г. на 20 191 души през 2021 г., или с 20.1%.

В регионален аспект делът на най-възрастното население варира от 19.6% за област София (столица) до 31.5% за област Видин. В общо 21 области този дял е по-голям от средния за страната.

Най-висок е делът на младото население в областите Сливен (18.7%), Бургас (15.3%) и Ямбол (15.0%), а най-нисък е в Смолян (11.0%), Видин (11.5%) и Габрово (11.7%).

Делът на населението в активна възраст (15 - 64) е най-висок в област София (столица) - 65.8% от населението на областта. Общо в осем области този дял е по-висок от средното за страната.

Общият коефициент на възрастова зависимост¹ в област Шумен, изчислен по данни от Преброяване 2021, е 61.1, или на 100 лица във възрастовата група 15 - 64 навършени години се падат 61 лица под 15 и на 65 и повече години.

В регионален аспект това съотношение е най-благоприятно в областите София (столица) (52.0), Благоевград (55.7) и Варна (56.8), а най-неблагоприятно е в област Видин (75.4).

Възпроизводството на трудоспособното население се характеризира най-добре чрез **коефициента на демографско заместване**, който показва съотношението между броя на влизащите в трудоспособна възраст (15 - 19 г.) и броя на излизащите от трудоспособна възраст (60 - 64 г.). В област Шумен по данни от Преброяване 2021 това съотношение е 59.5.

Това отношение е най-благоприятно в областите Сливен (79), Варна (71) и София (столица) (70). В две области коефициентът на демографско заместване е под 50 - Смолян (41) и Кърджали (46).

Тенденцията на застаряване на населението води до промени и в неговата основна възрастова структура - под, във и над трудоспособна възраст. Влияние върху съвкупностите на населението във и над трудоспособна възраст оказват както застаряването на населението, така и законодателните промени при определянето на възрастовите граници за пенсиониране². За 2021 г. тези граници са от 16 до навършването на 61 години и 8 месеца за жените и 64 години и 4 месеца за мъжете.

Населението в трудоспособна възраст в област Шумен към 7 септември 2021 г. е 87 644 души, или 57.9% от населението на областта. Населението над трудоспособна възраст е 42 201 души, или 27.9%, а под трудоспособна възраст - 21 620 души, или 14.3% от населението на областта.

Гражданство

Гражданството се определя като специфична правна връзка между едно лице и неговата държава, придобито по рождение или чрез натурализация, независимо дали това е станало посредством декларация, по избор, брак, или друг начин, в съответствие с националното законодателство.

Към 7 септември 2021 г. 99.4% от населението на областта е с българско гражданство.

¹ Коефициентът на възрастова зависимост показва броя на лицата от населението в „зависимите“ възрасти (населението под 15 и на 65 и повече навършени години) на 100 лица от населението в „независимите“ възрасти (от 15 до 64 години).

² Възрастовите граници за разпределение на населението по категориите под, във и над трудоспособна възраст са определени съгласно Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж, приета с Постановление № 30 на МС (ДВ, бр. 21/17.03.2000 година).

ТЕРИТОРИАЛНО СТАТИСТИЧЕСКО БЮРО - СЕВЕРОИЗТОК
ОТДЕЛ „СТАТИСТИЧЕСКИ ИЗСЛЕДВАНИЯ - ШУМЕН“

Националният статистически институт ще оповестява поетапно резултатите от Преброяване на населението и жилищния фонд през 2021 година. До края на октомври ще бъдат публикувани и социално-икономическите характеристики на населението на страната - степен на завършено образование и икономическа активност.

През ноември ще излязат данни за етно-културните характеристики - етническа принадлежност, майчин език, вероизповедание и религиозност, както и за миграцията - вътрешна миграция, имигранти и пътувания до работното място.

През декември ще обявим резултатите от извадковите изследвания - „Раждаемост и репродуктивно поведение на населението“ и „Миграция и миграционно поведение на населението“, както и данни за здравния статус на населението.

През януари и февруари 2023 г. ще бъдат представени геопространствени данни (координатна мрежа с пространствена резолюция от 1 кв. км) за броя на населението, информация за жилищните сгради и жилищата, жилищните условия, домакинствата и семействата в страната.

Основни данни от преброяването ще бъдат публикувани в Информационна система ИНФОСТАТ, както и ще бъдат предоставяни по заявки на потребители в съответствие със Списъка на стандартните статистически показатели и Правилника за предоставяне на статистически продукти и услуги.